

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsiksi

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

Alueidenkäyttölain luonnoksessa ei ole erityisiä säännöksiä tai määräyksiä tai edes mainintaa tai pykälää maailmanperintökohteista. Niiden hoito ja säilyttäminen maailmanperintösopimuksen mukaisesti koskettaa monia lakiluonnoksen lukuja.

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Teollista, hyvin näkyvää rakentamista edustavien tuuli- ja aurinkovoimaloiden sijoituksessa tulisi huomioida valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat ja maisema-alueet. Metsien ja ojittamattomien soiden ohella kulttuurimaisemiin liittyvät maisemapellot tulisi rajata pois aurinkovoimaloiden sijoitusalueina. Teollista mittakaavaa edustavien voimaloiden suhdetta kulttuuriympäristöön, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön tulisi säädellä selkeämmin.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Teollista, hyvin näkyvää rakentamista edustavien tuuli- ja aurinkovoimaloiden sijoituksessa tulisi huomioida valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat ja maisema-alueet. Metsien ja ojittamattomien soiden ohella kulttuurimaisemiin liittyvät maisemapellot tulisi rajata pois aurinkovoimaloiden sijoitusalueina. Teollista mittakaavaa edustavien voimaloiden suhdetta kulttuuriympäristöön, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön tulisi säädellä selkeämmin.

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

Kuntalaisten osallistumista, valittamisoikeutta, asemakaavan hyväksymistä koskevassa päätöksessä ei tulisi rajata niihin, joita asia koskee vain välittömästi. Lakiluonnoksen 1§:ssä ”Lain yleisenä tavoitteena korostetaan myös jokaisen mahdollisuutta tasa-arvoiseen osallistumiseen ja vaikuttamiseen elinympäristöään koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon.” Kulttuuriperintö kuuluu kaikille.

Paikallisen tason resursseja ja vuorovaikutuksen kohteita kaavaprosesseissa ovat maanomistajien lisäksi kansalaiset ja yhdistykset. Heidän kontrollimahdollisuutensa omaan elinympäristöön tulee varmistaa kaavaprosesseissa ja niihin liittyvissä arviointimenettelyissä. Nyt luonnokseen sisältyy uusia rajoituksia valituksen jättämiseen ja sisältöön. Nämä heikentävät osallistumismahdollisuuksia.

Osallistumissuunnitelmissa on tarpeen kaikkien osallisten tunnistaminen. Osallistumisen vahvistaminen edellyttää myös digitaalisten työkalujen käyttöä vuorovaikutuksen välineenä.

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa j voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentti luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Ylitalo Teppo
Suomen Kotiseutuliitto